

Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo
Zavod za voćarstvo

Intenzivni uzgoj Američke borovnice (*Vaccinium corymbosum* L)

Tvrtko Jelačić

Sveti Martin na Muri 26.-28. veljače 2015.

Zastupljenost i značaj

SAD: oko 25.000 ha.

Europa:

Poljska 1.100 ha

Njemačka 1.250 ha

Francuska 410 ha

Nizozemska 300 ha

Hrvatska 65 ha

Pretežno se uzgajaju kultivari borovnice sjevernoameričkih divljih vrsta visokog rasta ***Vaccinium corymbosum***

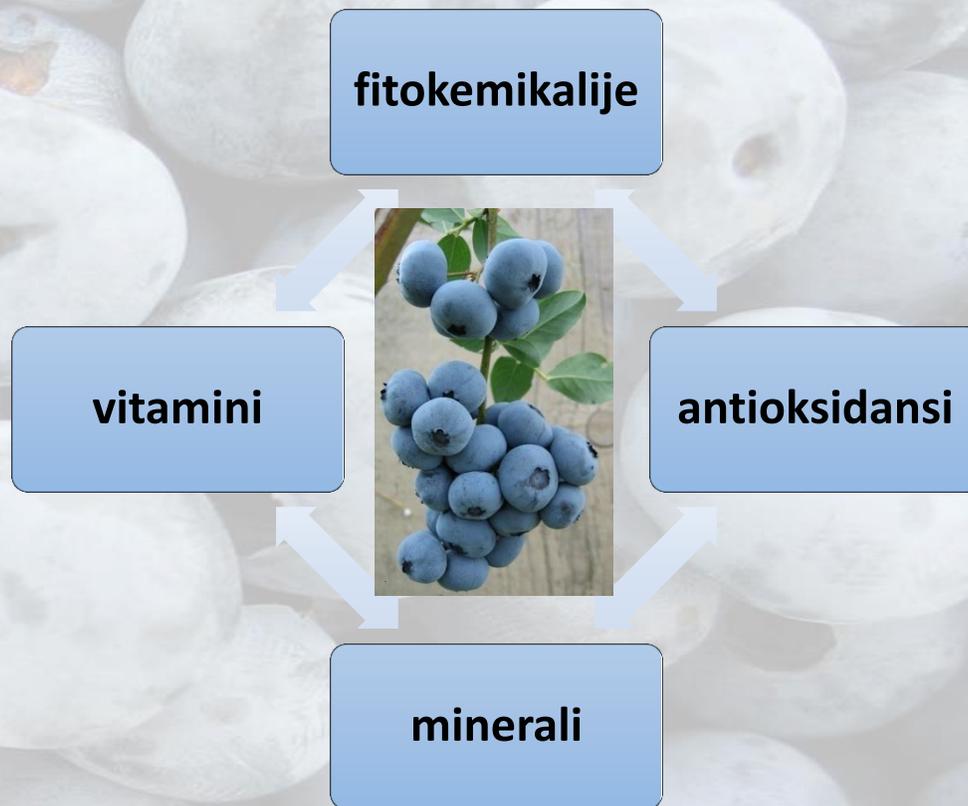
Najzastupljenija sorta: **Bluecrop** – dobar zbog visokih priroda, ukusnih i privlačnih plodova, te dobre otpornosti na sušu.

Unatoč svim pozitivnim osobinama **Bluecropa** postoji potreba za kultivarima koji bi dozrijevali ranije (**Duke**) i kasnije (**Eliot**).

Osim rodnosti i pomoloških značajki najnovija istraživanja su usmjerena i prema otkrivanju **nutritivnih svojstava** plodova.

Plodovi borovnica su zbog svog nutritivnog sastava i pozitivnog učinka na zdravlje ljudi preporučeni sastojci svakodnevne prehrane

FAO je plodove borovnice svrstao među pet najzdravijih prehrambenih proizvoda.

borovnica za rast treba kiselost i tlo s visokom količinom organske tvari

Priprema supstrata za sadnju

kiseli litvanski treset pH 4,5

jelova piljevina

jelova sječka (samo drvo)

- obilježavanje redova
- iskop kanala 30x20cm
- zatrpavanje kanala pripremljenim supstratom
- pravljenje humaka
- otvaranje sadnih mjesta
- sadnja proljeće 2007

Redovito održavanje kiselosti supstrata - dodavanje jelove sječke

Zaštitna mreža

- tuča
- insolacija
- ptice
- divljač

Navodnjavanje /natapanje

Borovnica ima razvijen sustav površinskog korijenja stoga je vrlo važno opskrbiti grmove odgovarajućom količinom vode

Kap po kap

mikro-rasprskivači

Borovnice treba najmanje 3 puta tjedno natapati - ako su dnevne temperature iznad 30 °C - onda svaki dan.

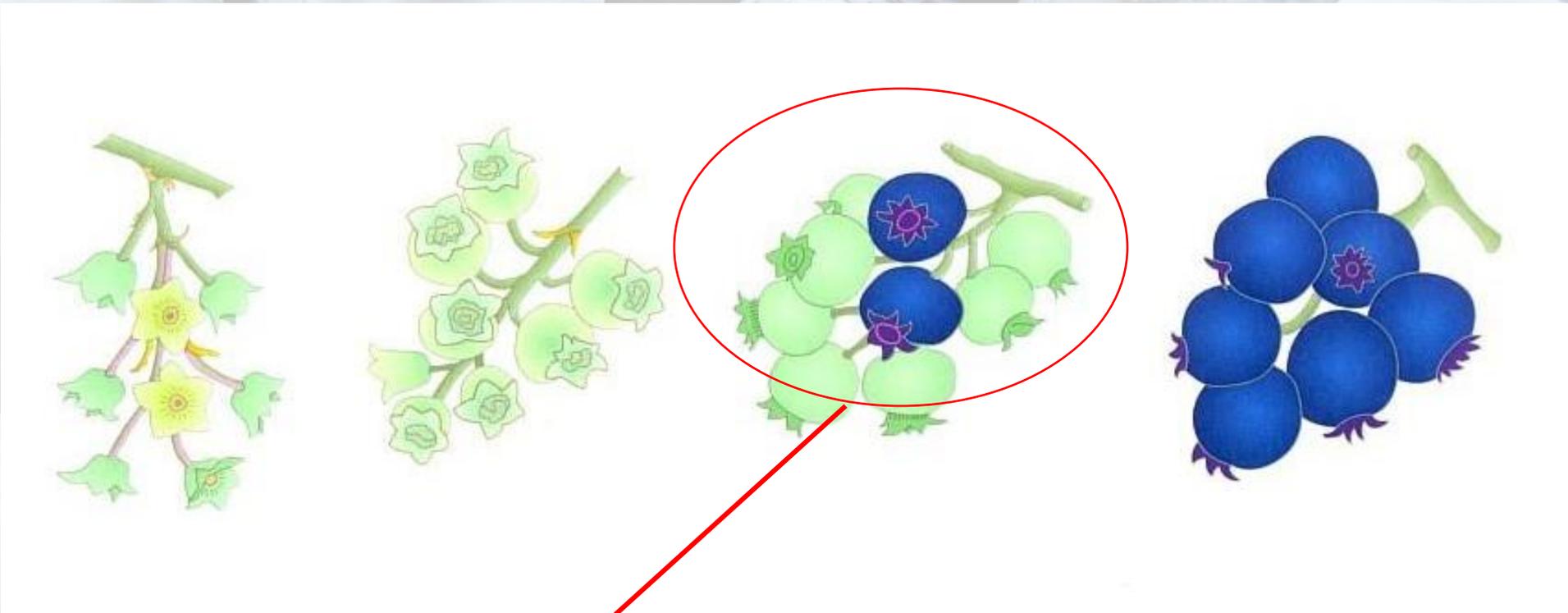
Slučajni blokni raspored
Tri repeticije
Jedna repeticija tri grma

Ektomikoriza, proljeće
2014.

- Pобољшanje strukture i plodnosti tla
- Jačanje korijenovog sustava

Dozrijevanje i berba

Plodovi borovnice u pojedinom grozdu ne dozrijevaju u isto vrijeme. Plodovi sa srednjeg položaja na grozdu dozrijevaju prvi, slijede ih plodovi s vrha i baze koji dozrijevaju gotovo istovremeno, Eck (1988).

Berba

sorta	masa/grm (g)	masa 100pl (g)	masa ploda (g)	visina ploda (mm)	širina ploda (mm)
Blueray	788,40	162,81	1,72	10,18	14,56
Berkley	732,49	209,03	2,41	11,78	15,95
Brigitta	1257,11	146,97	1,91	11,38	14,94
Sunrise	735,69	152,16	1,96	10,59	15,91
Nelson	1057,58	164,29	1,93	10,32	15,12
Bluejay	797,44	145,83	1,64	11,17	14,95
Patriot	1218,67	151,69	2,49	11,50	16,25
Northland	779,18	81,93	0,97	8,90	11,69
Bluecrop	424,00	165,87	2,06	10,82	15,62
Toro	1613,33	134,26	1,63	11,16	14,14
Duke	669,89	147,56	1,68	10,15	14,53
Herbert	319,41	155,10	1,70	10,05	14,97
Sierra	665,17	164,67	2,01	10,81	15,97

Blueray

Podrijetlo: (Yersey x Pioneer) x (Stanley x June), SAD, 1955.

Grm: bujan, uspravan, ali se grane pod teretom roda savijaju i stvaraju raširen habitus

Svojstva ploda: vrlo velik, svijetloplav, čvrst, aromatičan, kiselkasto-slatkog okusa, visoko desertne kakvoće, grozdici su mali i kompaktni

Zrioba: srednje rana , dozrijeva 3 do 4 tjedna

Osobine: dobro podnosi transport

Prva berba 16.06.2014.

Druga berba 30.06.2014.

Treća berba 07.07.2014.

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
kombinacije			
kontrola	1876,9	2,17	11,06
ektomikoriza	2567,7	2,22	11,10

Duke

Podrijetlo: (Ivanhoe x Earlyblue) x 192-8 (E-30 x E 11), SAD, 1987.

Grm: srednje jakog rasta, širok, gust, uspravan, ali se grane pod teretom roda savijaju

Svojstva ploda: srednje velik, čvrst, svijetloplav, slatkog okusa

Zrioba: srednje rana sorta, berba 2 do 4 tjedna, kraj lipnja

Osobine: kasna cvatnja, a sazrijeva ranije čime se izbjegavaju proljetni mrazevi, potrebna redovita rezidba zbog opasnosti od neoplođenih plodova, dobra mogućnost transporta i čuvanja, ubraja se u najrodnije sorte, konstantne rodnosti

Prva berba 16.06.2014.

Druga berba 30.06.2014.

Treća berba 07.07.2014.

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
Kombinacije kontrola	2372,30	1,93	12,30
ektomikoriza	3013,90	1,60	13,30

Northland

Podrijetlo: nije utvrđeno

Grm: srednje visok, uspravan, ima mnogo izdanaka koji zahtijevaju oštru rezidbu

Svojstva ploda: srednje veličine, svijetloplave boje, slatkog okusa

Zrioba: sorta srednjeg vremena dozrijevanja, dozrijeva 3 tjedna

Osobine: pogodna za hladnija područja i uzgoj u različitim uvjetima, samooplodna, dobra za preradu

Prva berba 16.06.2014.

Druga berba 30.06.2014.

Treća berba 07.07.2014.

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
kombinacije			
kontrola	2698,10	1,05	11,86
ektomikoriza	3049,40	0,99	11,73

Bluecrop

Podrijetlo: (Jersey x Pioneer) x (Stanley x June), SAD, 1952.

Grm: uspravan, srednje bujnog rasta, dosta širok

Svojstva ploda: srednje velik do velik, okruglasto spljošten, svijetloplav, čvrst, meso prosječne kvalitete, kiselkasta okusa i slabo aromatične, grozd velik i umjereno rahli

Zrioba: sorta srednjeg vremena dozrijevanja, dozrijeva 3 tjedna, krajem lipnja

Osobine: standardna sorta, siguran prinos na različitim tlima, dobra sposobnost transporta i čuvanja, bobice dobro podnose jaču kišu, a da ne ispucaju, dosta je otporna prema suši

Prva berba **27.06.2014.**

Druga berba 03.07.2014.

Treća berba 10.07.2014.

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
kombinacije			
kontrola	1729,90	2,48	8,26
ektomikoriza	2422,20	2,49	10,36

Herbert

Podrijetlo: 1952.

Grm: bujan, širok, otvoren

Svojstva ploda: bobice su vrlo velike, veće nego kod ostalih sorti, plave, odličnog kiselkastog okusa, aromatične, grozd je srednje rastresit

Zrioba: kasna, malo iza sorte Jersey, krajem srpnja dozrijeva 3 do 4 tjedna

Osobine: redovita i velika rodnost, izražena kvaliteta plodova, otporna prema niskim temperaturama

Prva berba 27.06.2014.

Druga berba 03.07.2014.

Treća berba 10.07.2014.

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
kombinacije kontrola	873,10	2,69	11,66
ektomikoriza	1957,10	2,74	9,73

Nelson

Podrijetlo: Bluecrop x g-107 (F-72 x Berkley), SAD, 1988.

Grm: srednje jačine rasta

Svojstva ploda: velik, čvrst, tamnoplav, slabe kiseline, kvaliteta ploda je odlična

Zrioba: srednje rana sorta, dozrijeva 3 – 4 tjedan, krajem lipnja početkom srpnja

Osobine: visok i ustaljen prinos, plod se slabo čuva

Prva berba 27.06.2014.

Druga berba 03.07.2014.

Treća berba 10.07.2014

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
kombinacije			
kontrola	3283,00	2,68	11,70
ektomikoriza	4769,60	3,08	13,66

Brigitta

Podrijetlo: selekcija Late Blue, Australija, 1980.

Grm: uspravan, dobrog rasta, jako razgranat

Svojstva ploda: srednje velik, svijetloplav, tvrd, slatkokiselog okusa

Zrioba: srednja do kasna sorta, dozrijeva 3 do 4 tjedna, kraj lipnja početak srpnja

Osobine: najuspješnija sorta iz Australije, na pojedinim položajima osjetljiva na zimski mraz, vrlo dobra mogućnost transporta i čuvanja

Prva berba 27.06.2014.

Druga berba 03.07.2014.

Treća berba 10.07.2014.

	masa po grmu	prosječna masa ploda	ukupna suha tvar
kombinacije kontrola	4598,80	2,63	13,24
ektomikoriza	8081,30	2,98	13,70

Zaključak

Provedenom aplikacijom ektomikorizama na navedenim sortama vidljivi je pozitivan učinak na rodnost i kvalitetu borovnica.

Utvrđena je:

- veća masa ploda po grmu
- veća prosječna masa ploda
- sadržaj ukupne suhe tvari u plodu u zavisnosti je od sorte

Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo
Zavod za voćarstvo

Hvala na
pozornosti

